

Hoe kies jij je studie?

Een peiling onder scholieren over studiekeuzestress, het studiekeuzeproces, persoonlijke ontwikkeling, zelfkennis en loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB).

Peiling in opdracht van:

Foto: Majorie (18)

STEMMING
MAKERS.

INHOUD

Inleiding	2
Opdracht	3
Methode	4
Representativiteit	6
Kenmerken deelnemers	7
Deel 1: Studiekeuzestress	13
Deel 2: Studiekeuzeproces	22
Deel 3: Persoonlijke ontwikkeling en zelfkennis	36
Deel 4: Loopbaanoriëntatie en -begeleiding	42
Samenvatting	55
Nawoord	58

INLEIDING

STEMMING
MAKERS.

Opdracht

Peiling

Studiekeuze123 heeft Stemmingmakers gevraagd om, in het kader van de Studiekeuzeconferentie op 4 oktober 2018, een peiling uit te voeren over het maken van een studiekeuze. In samenspraak met de verschillende partijen, is een vragenlijst opgesteld die we verspreid hebben onder ruim duizend Nederlandse middelbare scholieren.

Onderwerpen

De vragenlijst bevat vragen over vier onderwerpen. Eerst wordt ingegaan op studiekeuzestress. We hebben gevraagd in hoeverre middelbare scholieren studiekeuzestress ervaren en wat hen dan precies stress oplevert. Daarop volgt een aantal vragen over het studiekeuzeproces van scholieren. Vervolgens wordt ingegaan op persoonlijke ontwikkeling en zelfkennis. De vragenlijst wordt afgesloten met vragen over loopbaanoriëntatie en -begeleiding, waarbij scholieren konden aangeven wat ze vinden van de huidige begeleiding en waar ze behoefte aan hebben.

Resultaten

De resultaten geven globaal inzicht in het keuzeproces van middelbare scholieren en hun overwegingen, problemen en behoeften. De resultaten bieden aanknopingspunten voor verder onderzoek.

Methode

Doelgroep

Studiekeuze123 wilde graag minimaal 1.000 middelbare havo- en vwo-scholieren uit de bovenbouw de vragenlijst laten invullen. Daarbij was het wenselijk dat de groep havo- en vwo-scholieren ongeveer even groot zou zijn en dat er een goede man-vrouw verdeling zou zijn.

Vragenlijst

In samenwerking met Studiekeuze123 en de programmacommissie van de Studiekeuzeconferentie 2018, is een vragenlijst opgesteld. De vragenlijst bevat, afgezien van vragen over achtergrondkenmerken, 18 vragen over studiekeuzestress en loopbaanoriëntatie en -begeleiding. In de vragenlijst is routing aangebracht om deelnemers op basis van hun antwoorden de juiste vervolgvragen aan te bieden. Als deelnemers niet binnen de beoogde doelgroep vielen qua leeftijd of niveau, dan stroomden zij uit. Deze vragenlijsten zijn niet meegenomen in de resultaten.

Dataverzameling

De scholieren zijn op twee manieren benaderd: via een mailing naar de leden van ons jongerenpanel Stemmingmakers en via een oproep op de website Scholieren.com.

Mailing naar het jongerenpanel

Van de jongeren die lid zijn van het panel, weten we achtergrondkenmerken zoals leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, klas en woonplaats.

Zij ontvingen per e-mail een uitnodiging ontvangen om deel te nemen aan dit onderzoek. In totaal is de mailing verstuurd naar 1.019 scholieren.

Oproep op Scholieren.com

Daarnaast is tussen 14 en 29 juni 2018 een oproep op de website Scholieren.com geplaatst. Via een klik op de oproep, kwamen scholieren terecht in de vragenlijst.

Deelnemers

In totaal vulden 1495 scholieren de vragenlijst volledig in. Hiervan zijn 239 deelnemers uitgesloten, omdat dit geen havo- of vwo-scholieren waren. Daarnaast zijn 178 deelnemers uitgesloten, omdat deze scholieren in het eerste of tweede leerjaar zaten. Tot slot zijn er nog 18 deelnemers uitgesloten, omdat deze vragenlijsten spam bevatten, gegevens ontbraken of de leeftijd niet klopte.

Uiteindelijk hielden we **1060** bruikbare deelnemers over. Dit zijn allemaal havo- of vwo-scholieren uit het derde leerjaar of hoger.

Uitkomsten

De uitkomsten worden beschreven aan de hand van een gemiddelde, een modus, een mediaan en een standaardafwijking. Er worden geen verdere analyses uitgevoerd. In deze rapportage vind je na de pagina's met resultaten vaak een interpretatie van de resultaten. Als er interessante verschillen lijken te zijn tussén groepen (jongens/meisjes, havo-/vwo-scholieren) bij die specifieke vraag, worden die uitgelicht op aparte pagina's of genoemd op de pagina met interpretatie.

Representativiteit

Studiekeuze123 heeft Stemmingmakers de opdracht gegeven om een specifieke groep scholieren te benaderen, namelijk havo- en vwo-bovenbouwscholieren. Een logisch gevolg hiervan is dat de onderzoeksresultaten niet gecorrigeerd konden worden voor opleidingsniveau. De wens was bovendien om de groep havo-scholieren ongeveer even groot te laten zijn als de groep vwo-scholieren. Uiteindelijk doet ongeveer 41% van de deelnemers havo en 59% vwo.

Daarnaast wilde Studiekeuze123 graag ongeveer evenveel jongens als meisjes ondervragen. Het aandeel meisjes (67%) in deze onderzoeksgroep is echter groter dan het aandeel jongens (31%). Hierdoor zijn de resultaten niet gecorrigeerd voor geslacht.

Bovendien zijn de scholieren die hebben deelgenomen aan dit onderzoek niet willekeurig geselecteerd. Dit samengenomen zorgt ervoor dat de resultaten **niet representatief** zijn voor de gehele populatie bovenbouwscholieren van het havo en vwo.

Deze beschrijvende resultaten zijn dus het best te beschouwen als een peiling waarin aanknopingspunten voor verder onderzoek gevonden kunnen worden.

KENMERKEN DEELNEMERS

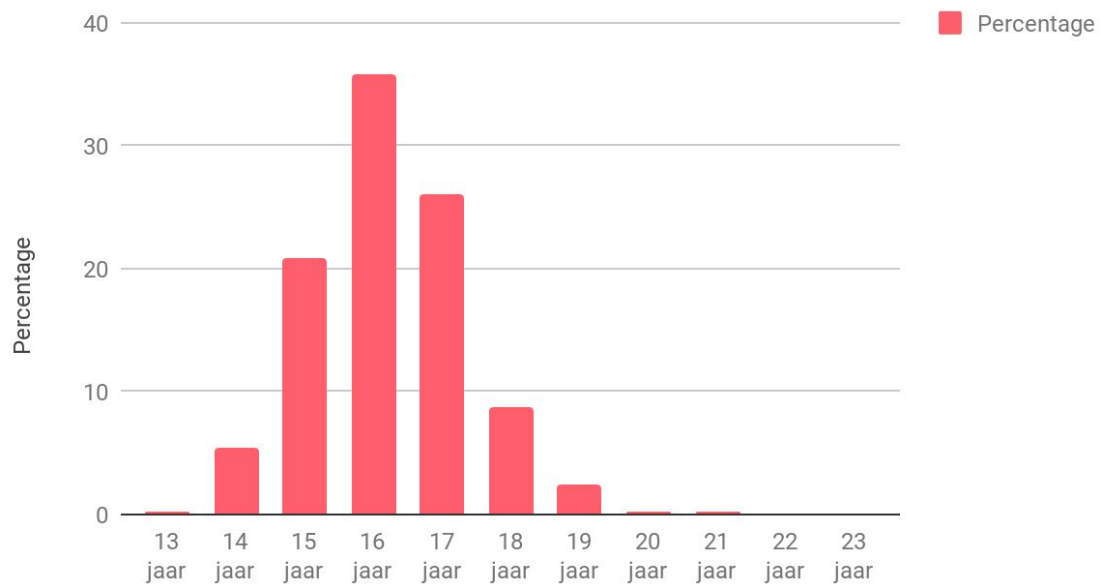

STEMMING
MAKERS.

Leeftijd

Hoe oud ben je?

Leeftijd

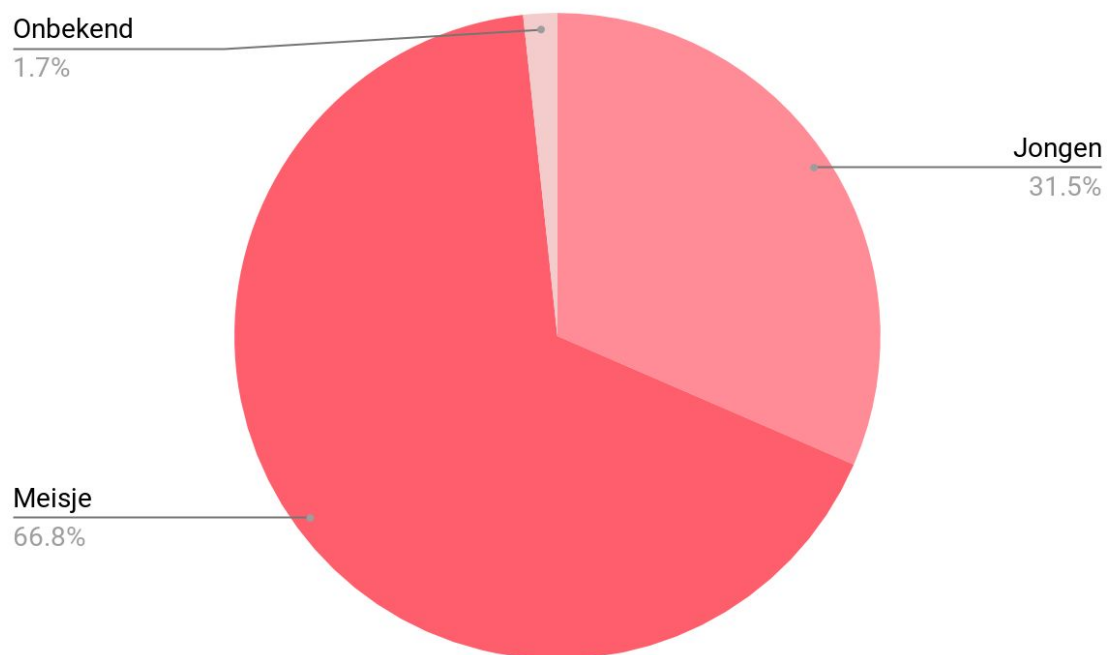

N	Geldig	1060
	Missend	0
Gemiddelde		16,21
Mediaan		16
Modus		16

Geslacht

Wat is je geslacht?

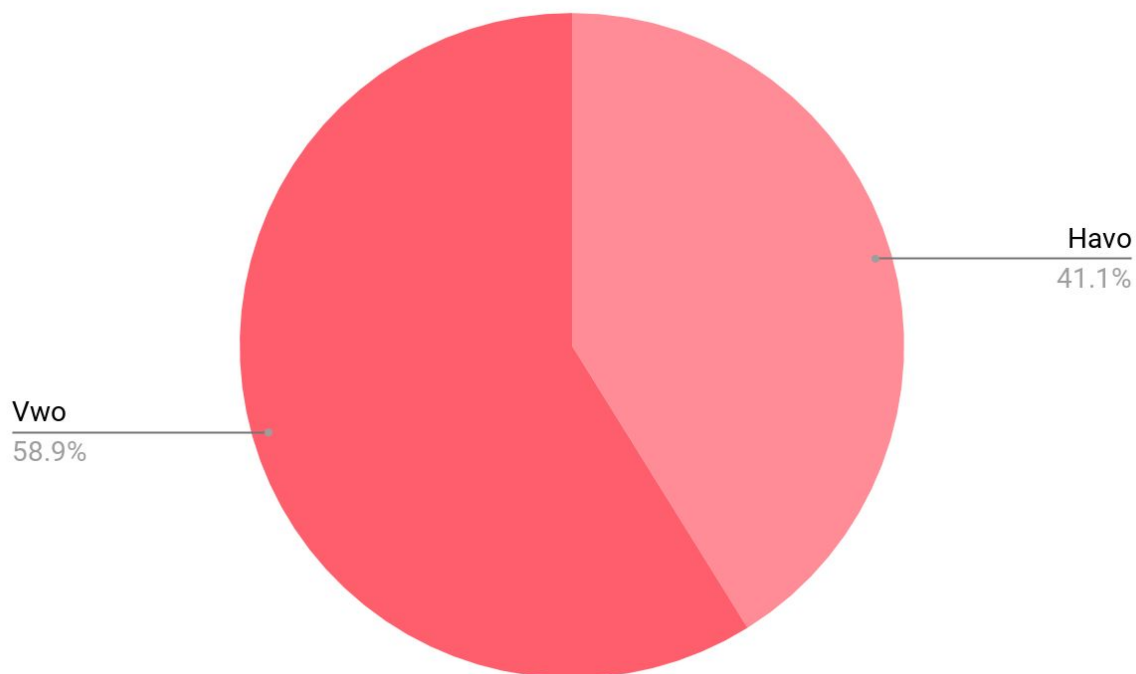

N	Geldig	1060
	Missend	0

Opleidingsniveau

Welk opleidingsniveau volg je?

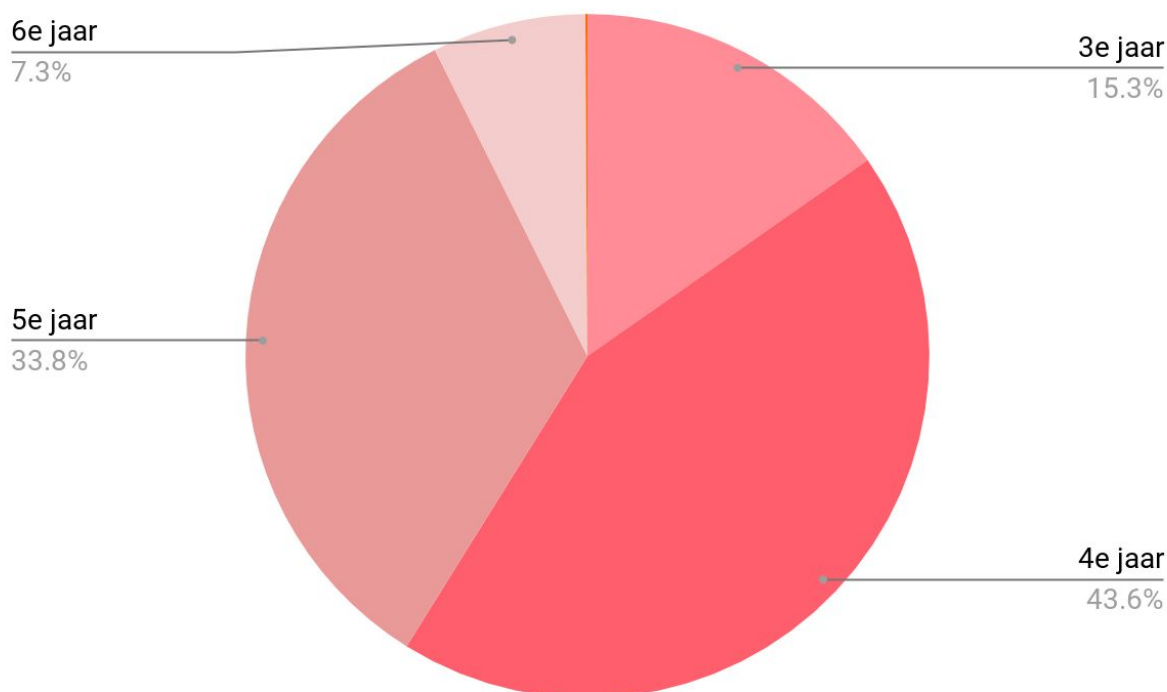
N	Geldig	1060
	Missend	0

Het betreft hier alleen havo- en vwo-scholieren. Alle scholieren die de vragenlijst invulden, maar niet in de bovenbouw van de havo of het vwo zaten, zijn eruit gefilterd.

Leerjaar

In welk leerjaar zit je?

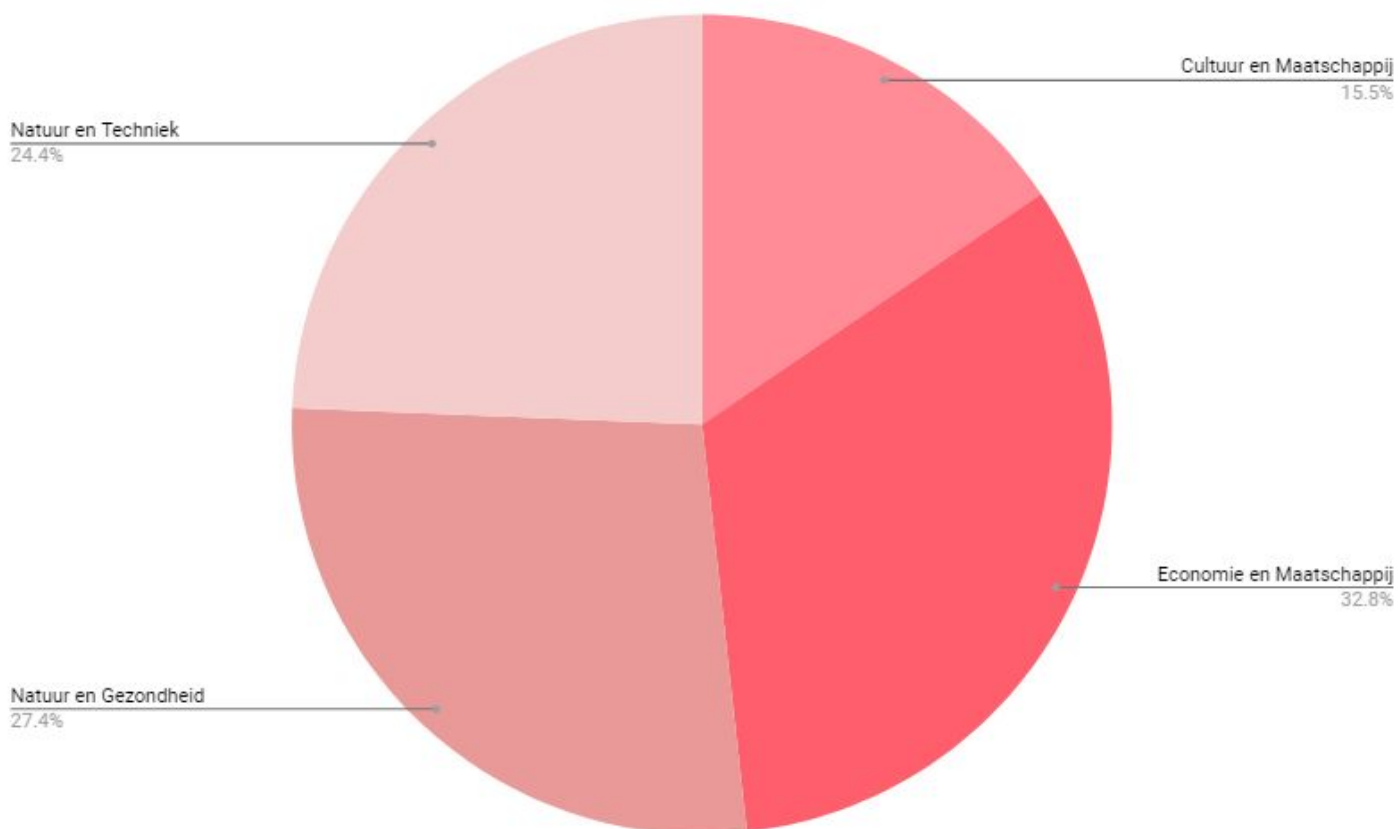
N	Geldig	1060
	Missend	0

Het betreft hier alleen scholieren die in de bovenbouw (havo 3, 4, 5 en vwo 4, 5, 6) zitten. Alle scholieren die de vragenlijst invulden, maar niet in de bovenbouw van de havo of het vwo zaten, zijn eruit gefilterd.

Profiel

Welk profiel heb je gekozen?

N	Geldig	1059
	Missend	1

De verdeling over de profielen bij de deelnemers, komt grotendeels overeen met de werkelijke verdeling over de profielen.

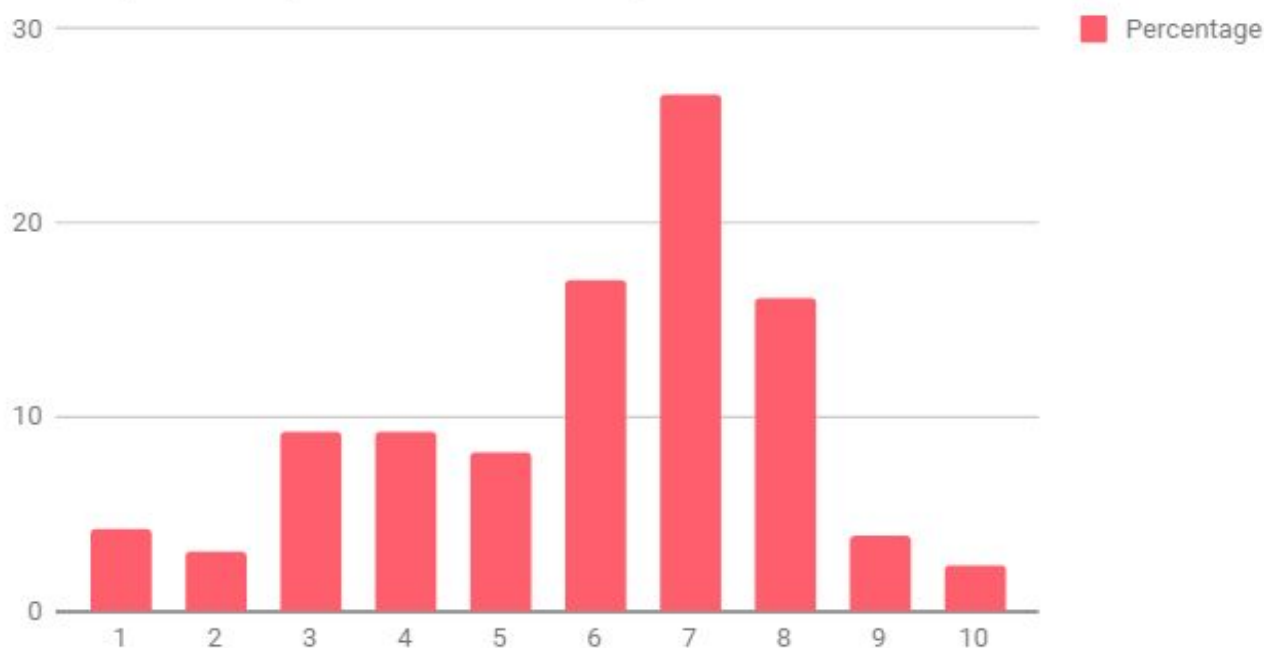
DEEL 1:

Studiekeuzestress

In hoeverre ervaar jij studiekeuzestress?

Studiekeuzestress op een schaal van 1 (= helemaal geen stress) tot 10 (= heel veel stress).

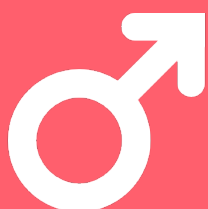
N	Geldig	1059
	Missend	1
Gemiddelde		5,93
Mediaan		6,00
Modus		7
Standaardafwijking		2,11

Meisjes scoren gemiddeld een **6,21** op een schaal van 1 (= helemaal geen stress) tot 10 (= heel veel stress). De modus bij meisjes is 7.

N	Geldig	707
	Missend	1
Gemiddelde		6,21
Mediaan		6,00
Modus		7
Standaardafwijking		1,99

Jongens scoren gemiddeld een **5,31** op een schaal van 1 (= helemaal geen stress) tot 10 (= heel veel stress). De modus bij jongens is ook 7.

N	Geldig	334
	Missend	0
Gemiddelde		5,31
Mediaan		6,00
Modus		7
Standaardafwijking		2,23

Havo-scholieren scoren gemiddeld een **5,94** op een schaal van 1 (= helemaal geen stress) tot 10 (= heel veel stress). De modus bij havo-scholieren is 7.

N	Geldig	435
	Missend	1
Gemiddelde		5,94
Mediaan		6,00
Modus		7
Standaardafwijking		2,14

Vwo-scholieren scoren gemiddeld een **5,92** op een schaal van 1 (= helemaal geen stress) tot 10 (= heel veel stress). De modus bij vwo-scholieren is 7.

N	Geldig	624
	Missend	0
Gemiddelde		5,92
Mediaan		6,00
Modus		7
Standaardafwijking		2,09

Interpretatie

Gemiddeld rapporteren de ondervraagde scholieren een 5.93 op een schaal van 1 (= helemaal geen stress) tot 10 (= heel veel stress). De modus is 7. Dat betekent dat de meeste scholieren hun stresslevel aanduiden met een 7 op een schaal van 10.

Als we kijken naar de verschillen in het gemiddelde stresslevel tussen jongens en meisjes, zien we dat meisjes gemiddeld een hoger stresslevel rapporteren (6,21) dan jongens (5,31).

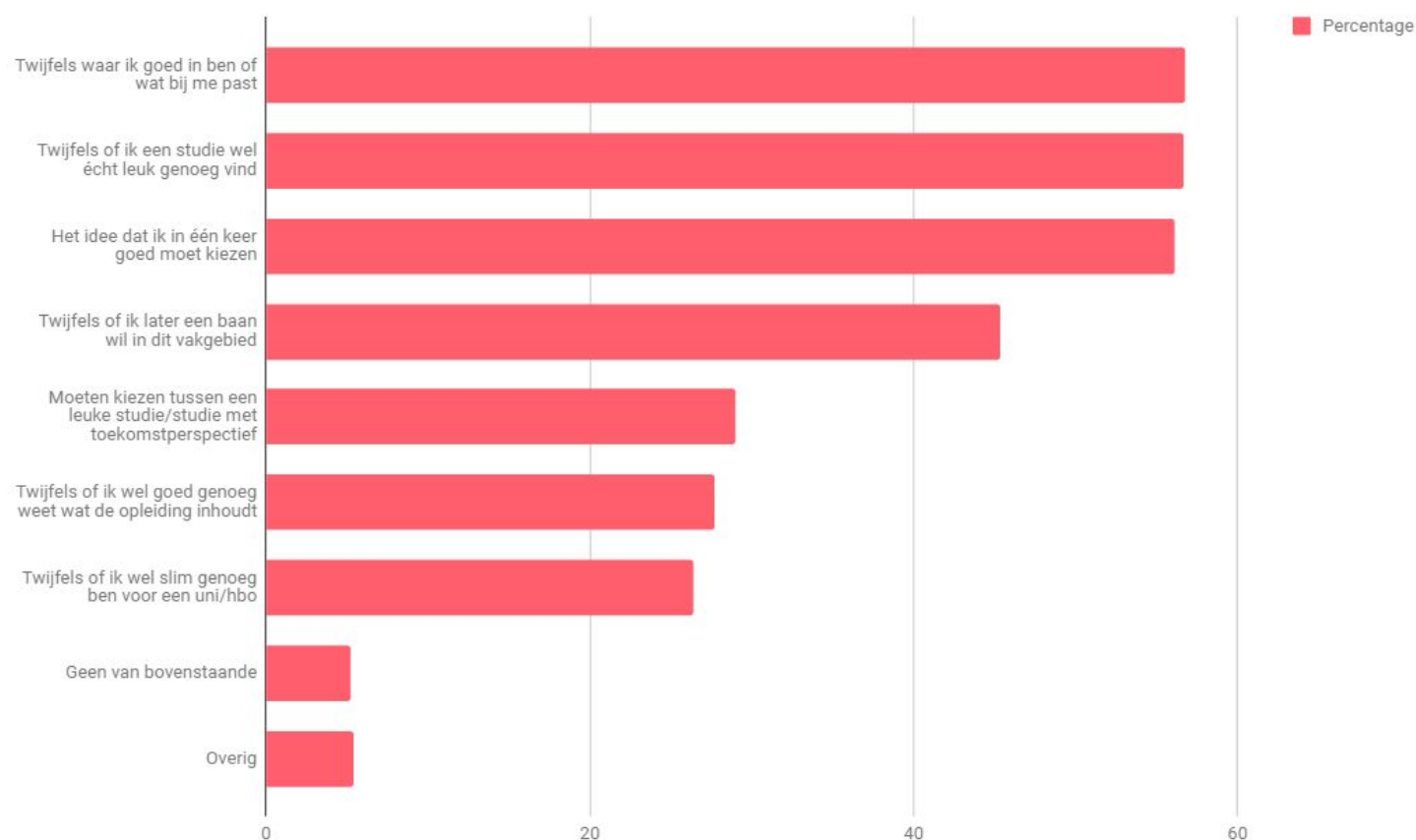
Tussen de verschillende opleidingsniveaus lijken weinig verschillen te bestaan. Vwo-scholieren rapporteren een gemiddeld stresslevel van 5,92 en havo-scholieren rapporteren gemiddeld een 5,94.

Havo-meisjes rapporteren het hoogste stresslevel met gemiddeld een 6,22

Studiekeuzestress door persoonlijke factoren.

Persoonlijke stressfactoren

Interpretatie

De deelnemers konden meerdere persoonlijke stressfactoren aanvinken. Gemiddeld kozen scholieren voor 3 van de 7 genoemde stressfactoren.

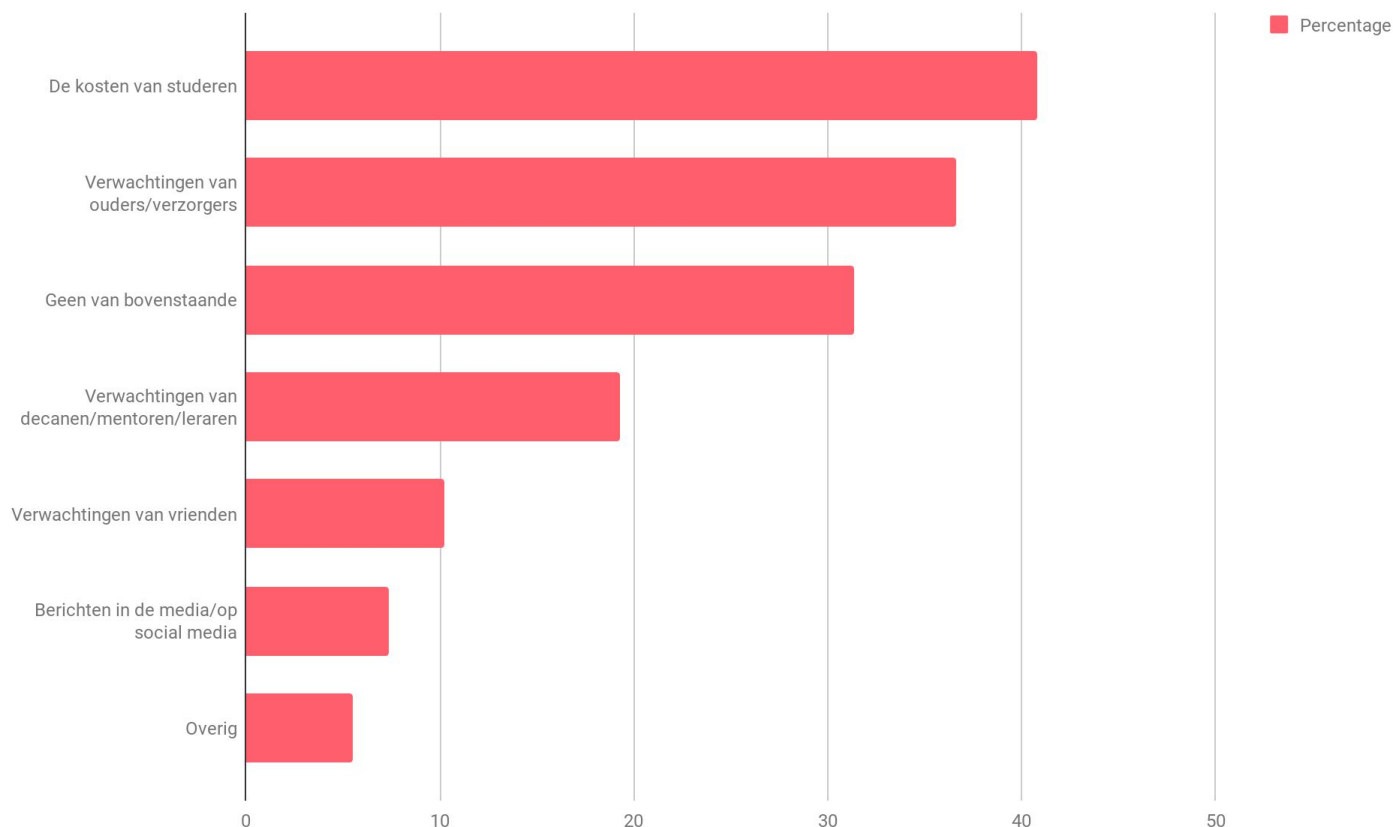
De persoonlijke stressfactoren 'twijfels waar ik goed in ben of wat bij me past', 'twijfels of ik een studie wel echt leuk genoeg vind' en 'het idee dat ik in één keer goed moet kiezen' worden het vaakst gekozen. Elke van deze factoren wordt door meer dan de helft van de deelnemers aangekruist (respectievelijk 56,8%, 56,7% en 56,1%). Slechts 5,2% van de ondervraagde scholieren geeft aan zich in geen enkele van de genoemde stressfactoren te herkennen.

Bij 'overige stressfactoren' werd vaak genoemd 'of ik wel word toegelaten tot de opleiding die ik wil'.

Studiekeuzestress door externe factoren.

Externe stressfactoren

Interpretatie

De deelnemers konden meerdere externe stressfactoren aanvinken. De meeste scholieren kiezen geen (31.4%), of maar één van de genoemde externe stressfactoren. De meest genoemde externe stressfactor is 'de kosten van studeren'. Meer dan 40% van de ondervraagde scholieren heeft deze optie aangekruist (40,8%).

Een opmerkelijke uitkomst is dat bij de optie 'overig' regelmatig 'verwachtingen van mezelf' wordt genoemd. Deze optie zou ook onder 'persoonlijke factoren' in de vraag hiervoor genoemd kunnen worden. Maar, het wordt door scholieren bij 'externe factoren' gerapporteerd. Mogelijk kwamen ze hierop, omdat bij deze vraag naar 'externe stressfactoren' ook antwoordopties stonden die te maken hebben met verwachtingen van anderen. De optie 'stress door wat ik van mezelf verwacht', had eigenlijk beter gepast bij de keuzeopties bij 'persoonlijke stressfactoren'.

In totaal geven scholieren aan meer studiekeuzestress te ervaren door persoonlijke factoren, dan door factoren van buitenaf.

DEEL 2:

Studiekeuzeproces

Wat vind je het moeilijkst aan het kiezen van een studie?

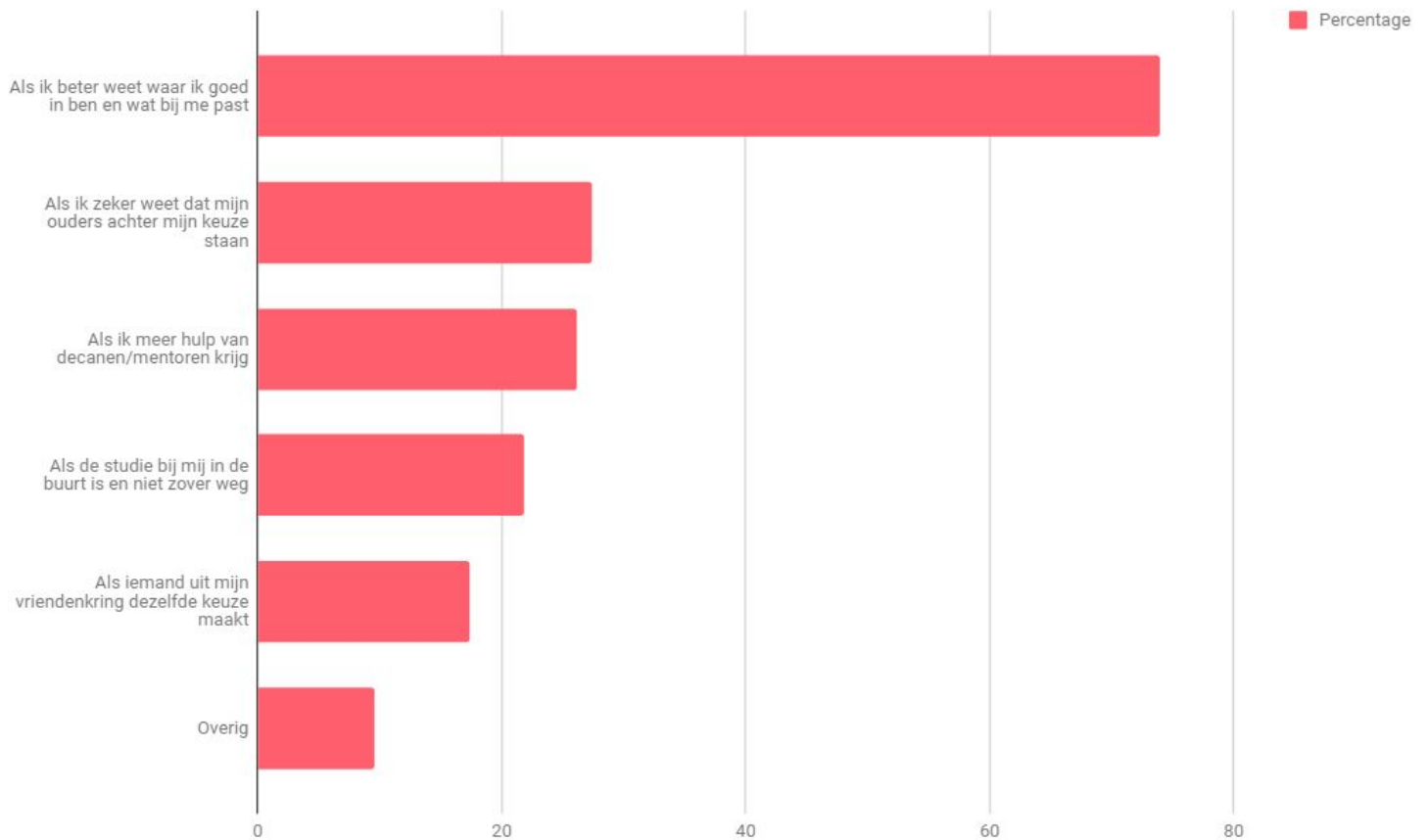
Top 10 meest voorkomende antwoorden:

1. **Erachter komen wat bij je past: wat je leuk vindt, wat je kan en wat je wil**
(190 x genoemd)
2. **Twijfel over of een studie wel bij je past: vind ik het wel echt leuk?**
(168 x genoemd)
3. **Het idee dat je in één keer goed moet kiezen; bang voor de consequenties van een verkeerde keuze**
(151 x genoemd)
4. **De hoeveelheid aan keuzes en mogelijkheden**
(138 x genoemd)
5. **Dat het een levensbepalende keuze is. Je toekomst hangt er vanaf**
(82 x genoemd)
6. **Twijfel of je de studie later ook nog leuk vindt en blijft vinden als je een aansluitende baan vindt**
(78 x genoemd)
7. **Één studie moeten kiezen uit al het aanbod, kiezen uit meerdere leuke en goede opties**
(67 x genoemd)
8. **Twijfel of je het wel kunt, of je de druk en studielast aan kan**
(59 x genoemd)
9. **Zorgen over baankansen en toekomstperspectief**
(59 x genoemd)
10. **Moeilijk kunnen inschatten wat een studie precies inhoudt**
(50 x genoemd)

Wat zou het kiezen makkelijker maken?

Factoren die het kiezen makkelijker maken

Kiezen zou makkelijker zijn als...

“... de overheid het leningstelsel afschaft en de studiefinanciering weer opstart.”

“... ik beter inzicht zou krijgen in de stof van de studie, in plaats van het oppervlakkige verhaal dat je meestal te horen krijgt.”

Interpretatie

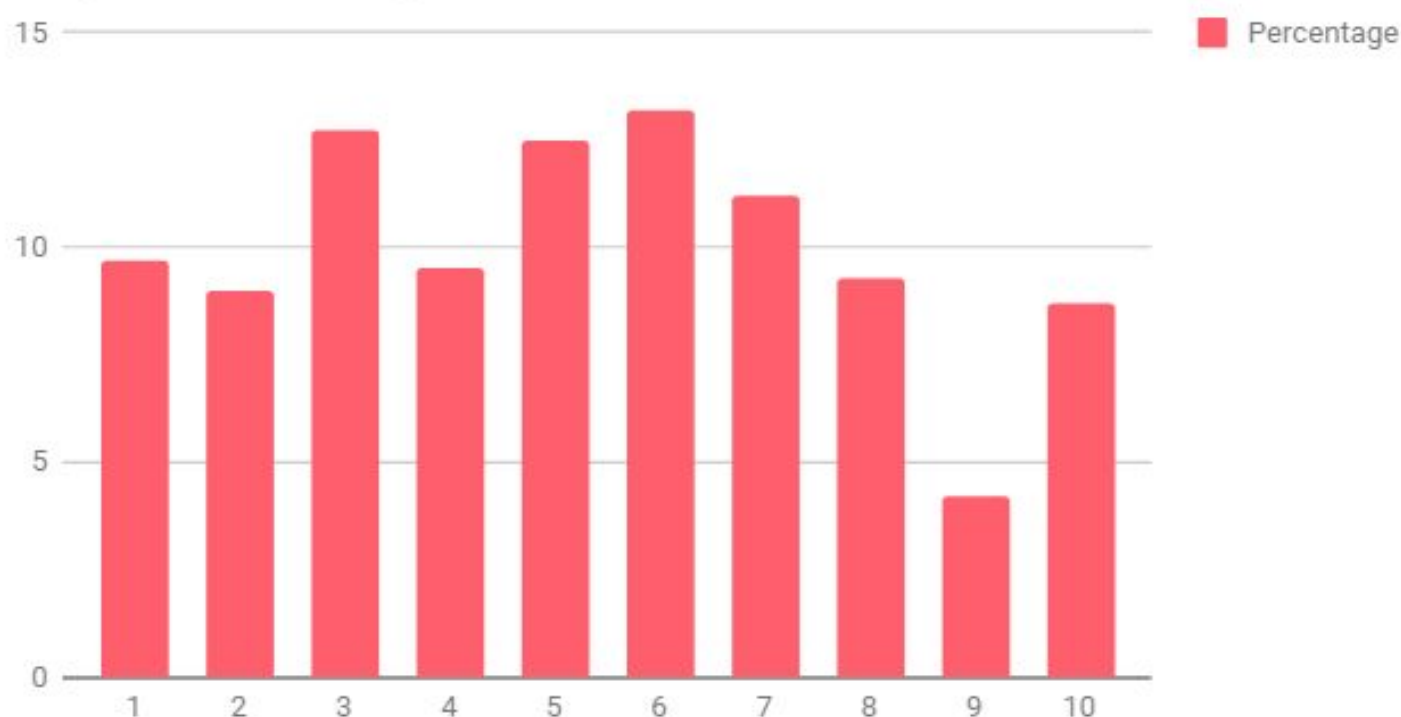
Scholieren kunnen naar eigen zeggen makkelijker kiezen als ze beter weten waar ze goed in zijn en wat bij ze past (74,0%).

Daarnaast zijn ouders voor 27,4% van de deelnemers ook erg belangrijk, hun steun maakt het kiezen ook eenvoudiger. Onder 'anders' wordt het vaakst genoemd 'als de kosten voor studeren lager zouden zijn'. Daarnaast worden ook 'een beter beeld van hoe de studie echt is' en 'betere voorlichting' genoemd.

Hoe vrij voel je je om ervoor te kiezen (nog) niet te gaan studeren?

Mate van vrijheid op een schaal van 1 (= helemaal niet vrij) tot 10 (= helemaal vrij).

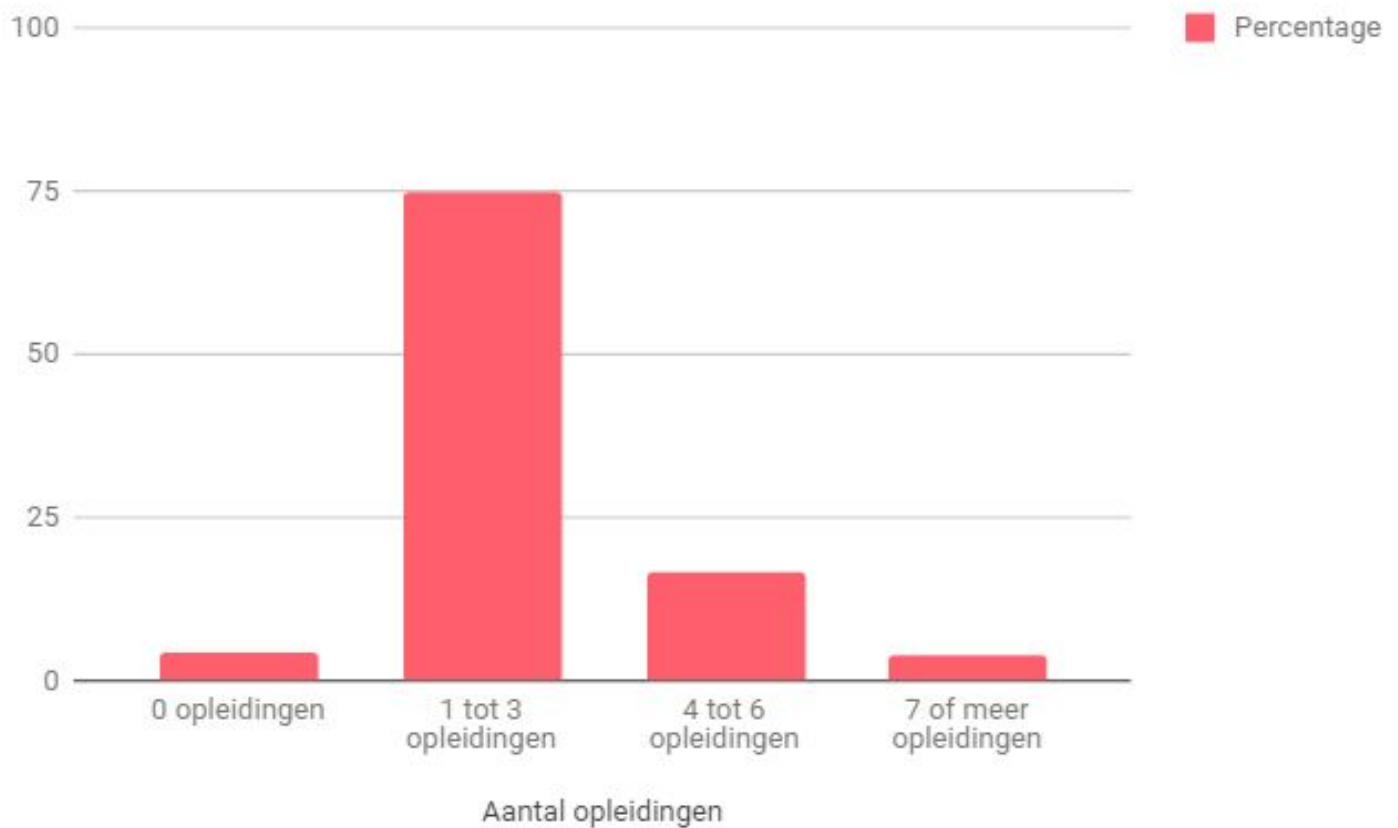
N	Geldig	1059
	Missend	1
Gemiddelde		5,23
Mediaan		5,00
Modus		6

Interpretatie

We zien een zeer gelijkmatige spreiding van de antwoorden op deze vraag. Het lijkt erop dat scholieren verschillende ideeën hadden bij het invullen van deze vraag en er kunnen geen opvallende resultaten uitgelicht worden.

Hoeveel opleidingen neem je mee in je overweging?

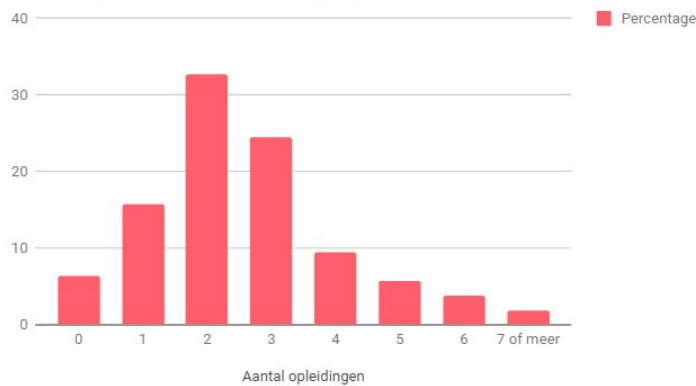

N	Geldig	1034
	Missend	26
Gemiddelde		2,71
Mediaan		2,00
Modus		2

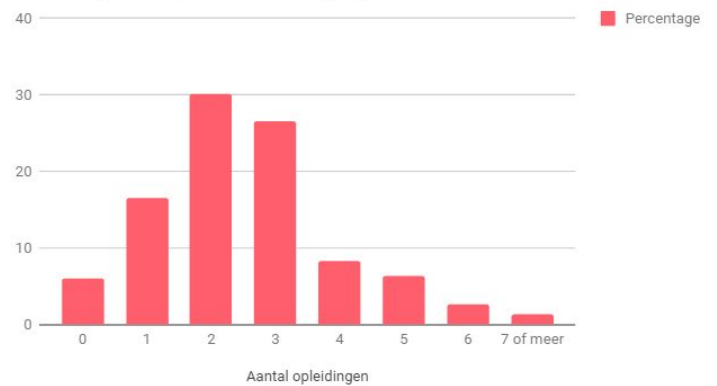

Aantal opleidingen in overweging per leerjaar.

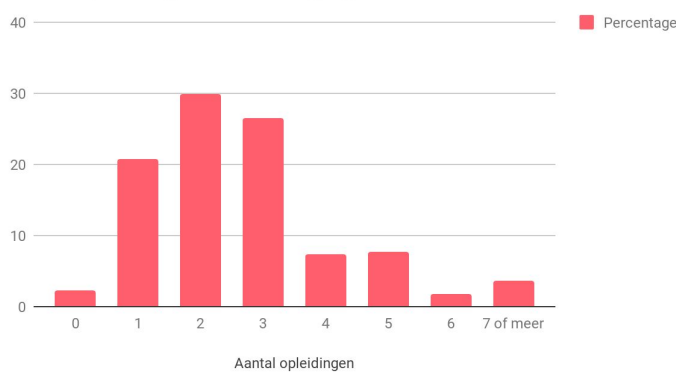
Aantal opleidingen in overweging door 3e klassers

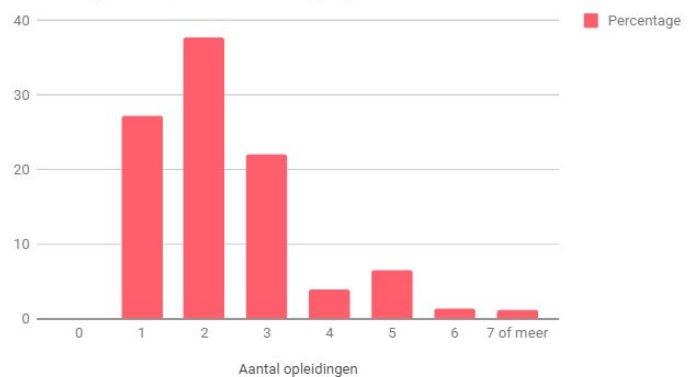
Aantal opleidingen in overweging door 4e klassers

Aantal opleidingen in overweging door 5e klassers

Aantal opleidingen in overweging door 6e klassers

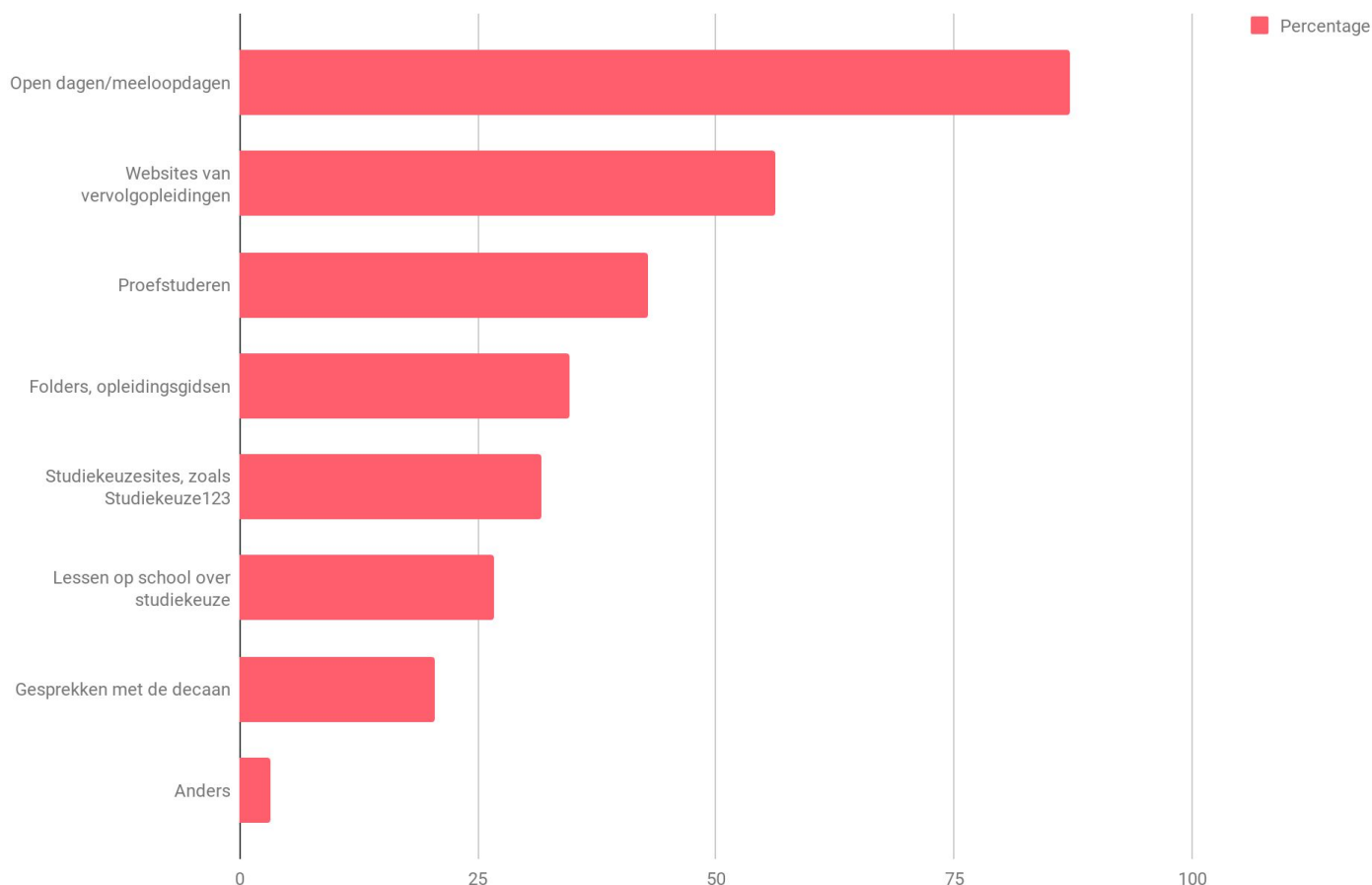
Interpretatie

Meer dan driekwart van de scholieren (75,6%) neemt 1, 2 of 3 opleidingen in overweging bij het maken van een keuze. Er is een klein aantal dat meer opleidingen overweegt. Scholieren die aangeven dat ze twijfelen tussen meer dan 7 opleidingen, hebben dit waarschijnlijk ingevuld omdat ze nog helemaal niet weten wat ze willen.

Daarnaast hebben we uitgezocht of het aantal opleidingen dat iemand overweegt, afneemt naarmate men in een hogere klas terechtkomt. Aan de diagrammen op de vorige pagina valt af te lezen dat dit inderdaad gebeurt. Naarmate scholieren in een hogere klas komen, neemt het aantal opleidingen dat zij overwegen over het algemeen af.

Welke informatiebronnen zijn voor jou belangrijk bij je keuze?

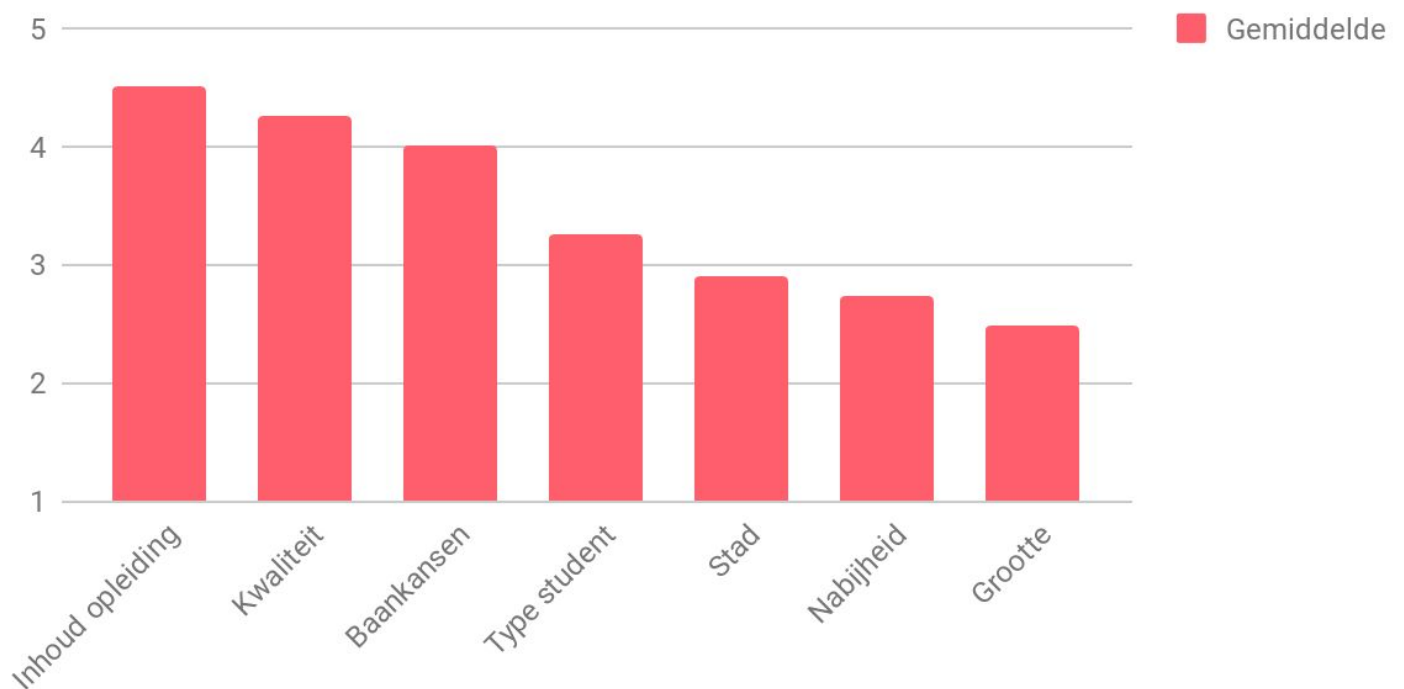
Interpretatie

‘Open dagen en meeloopdagen’ zijn voor scholieren de belangrijkste informatiebron bij het maken van hun studiekeuze (87,2%). Op de tweede positie, vinden we ‘websites van vervolgoopleidingen’ (56,2%). Bij ‘anders’ wordt met name ‘gesprekken met ouders en anderen die me goed kennen’ genoemd.

Hoe belangrijk zijn deze criteria bij het kiezen van een studie?

Belang van keuzecriteria op een schaal van 1 (= heel onbelangrijk) tot 5 (= heel belangrijk)

Interpretatie

Bij de keuze voor een studie is 'de inhoud van de opleiding' voor studiekeizers het belangrijkste. Op de tweede plaats letten scholieren op 'de kwaliteit van de opleiding' en 'de baankansen'. De andere genoemde criteria, 'type student', 'stad', 'nabijheid' en 'grootte van de opleiding' volgen op iets grotere afstand.

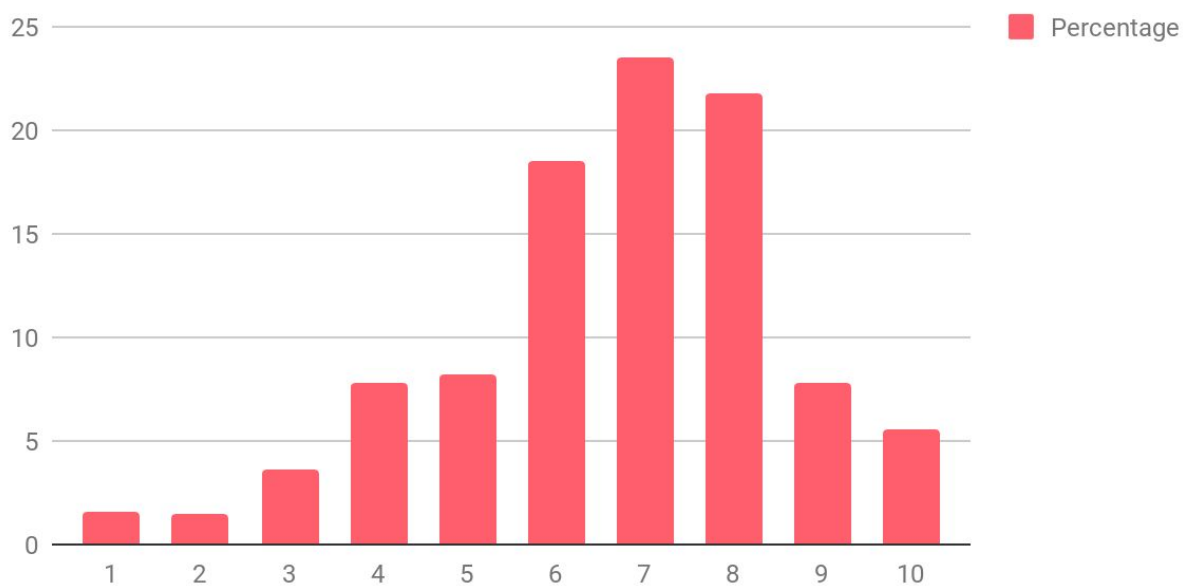
DEEL 3:

Persoonlijke ontwikkeling en zelfkennis

Heb je het idee dat je jezelf goed genoeg kent om een goede keuze te kunnen maken?

Zelfkennis op een schaal van 1 (= ik ken mezelf helemaal niet goed) tot 10 (= ik ken mezelf heel goed).

N	Geldig	1059
	Missend	1
Gemiddelde		6.64
Mediaan		7
Modus		7

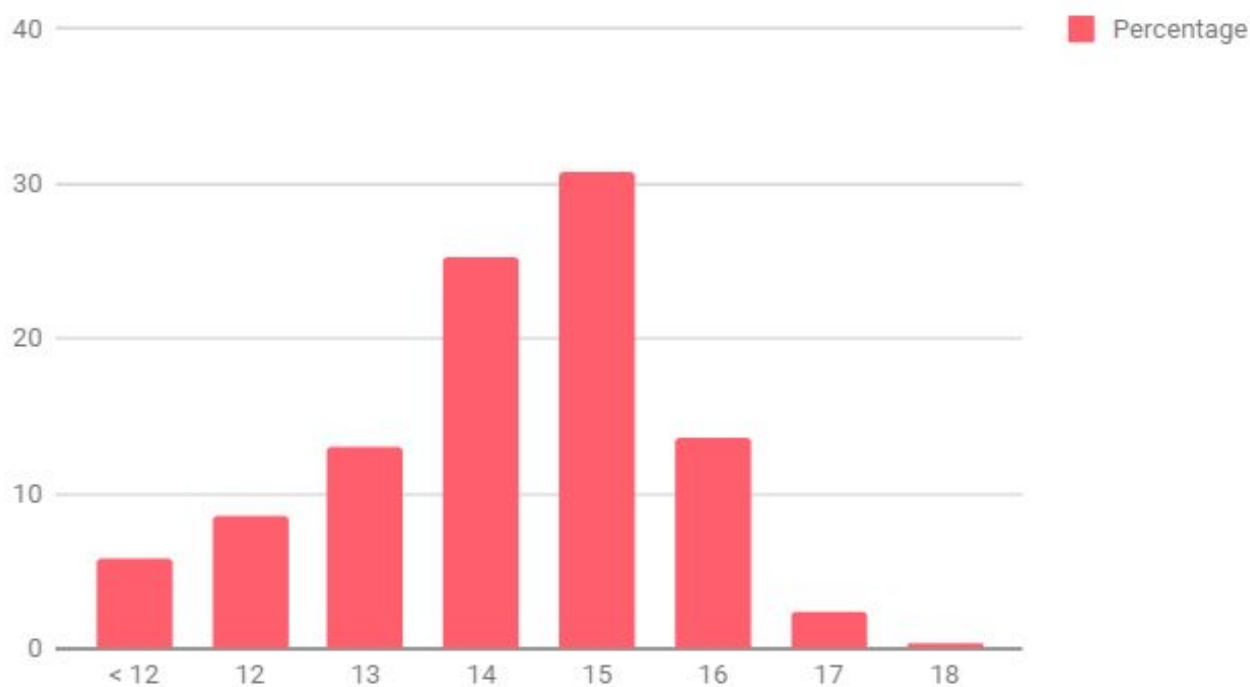
Interpretatie

Op de vraag of scholieren zichzelf goed genoeg kennen om een goede keuze te kunnen maken, rapporteren zij gemiddeld een 6.62 op een schaal van 1 tot 10. De modus is een 7. Dat betekent dat de meeste scholieren hun zelfkennis met een 7 aanduiden.

Vanaf welke leeftijd ben jij gaan nadenken over je studiekeuze?

Leeftijd waarop men is gaan nadenken over studiekeuze

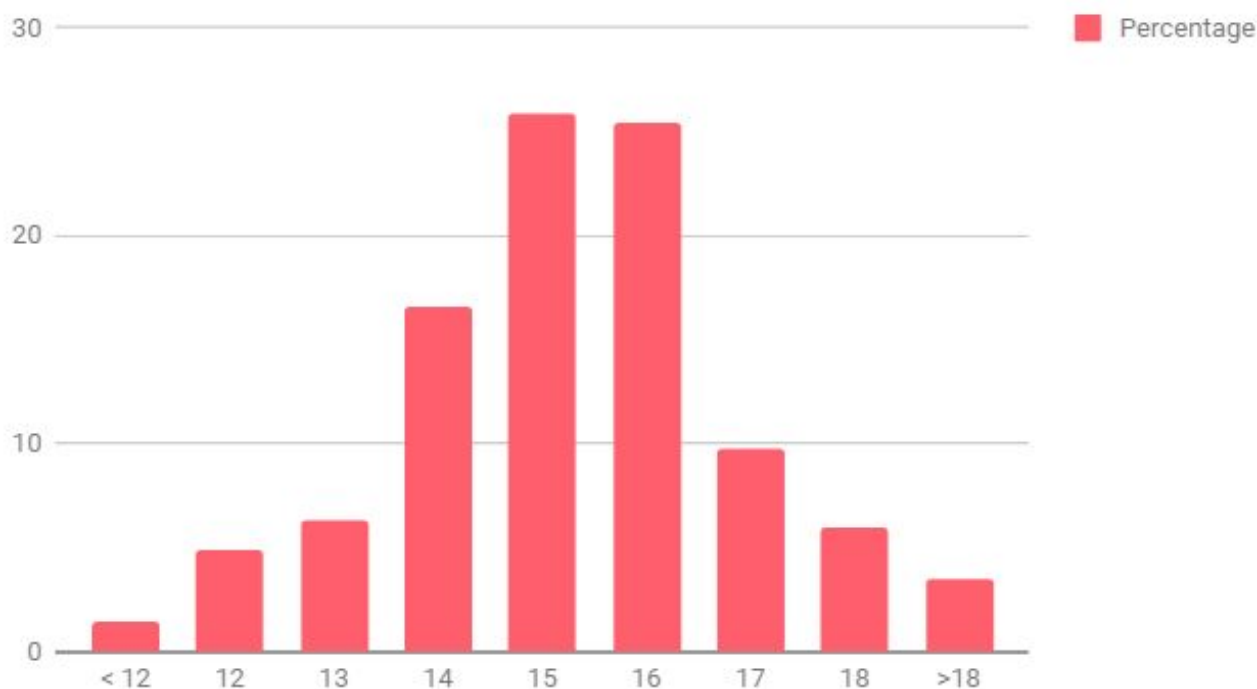

N	Geldig	1057
	Missend	3
Gemiddelde		14.08
Mediaan		14
Modus		15

Welke leeftijd is volgens jou ideaal om na te gaan denken over je studiekeuze?

Ideale leeftijd om te gaan nadenken over studiekeuze

N	Geldig	1059
	Missend	1
Gemiddelde		15.39
Mediaan		15
Modus		15

Interpretatie

De ondervraagde scholieren gaan gemiddeld vanaf hun veertiende nadenken over hun studiekeuze. Als je hen vraagt wat zij de ideale leeftijd vinden om na te gaan denken over hun studiekeuze, ligt het gemiddelde iets hoger, namelijk op 15,39 jaar.

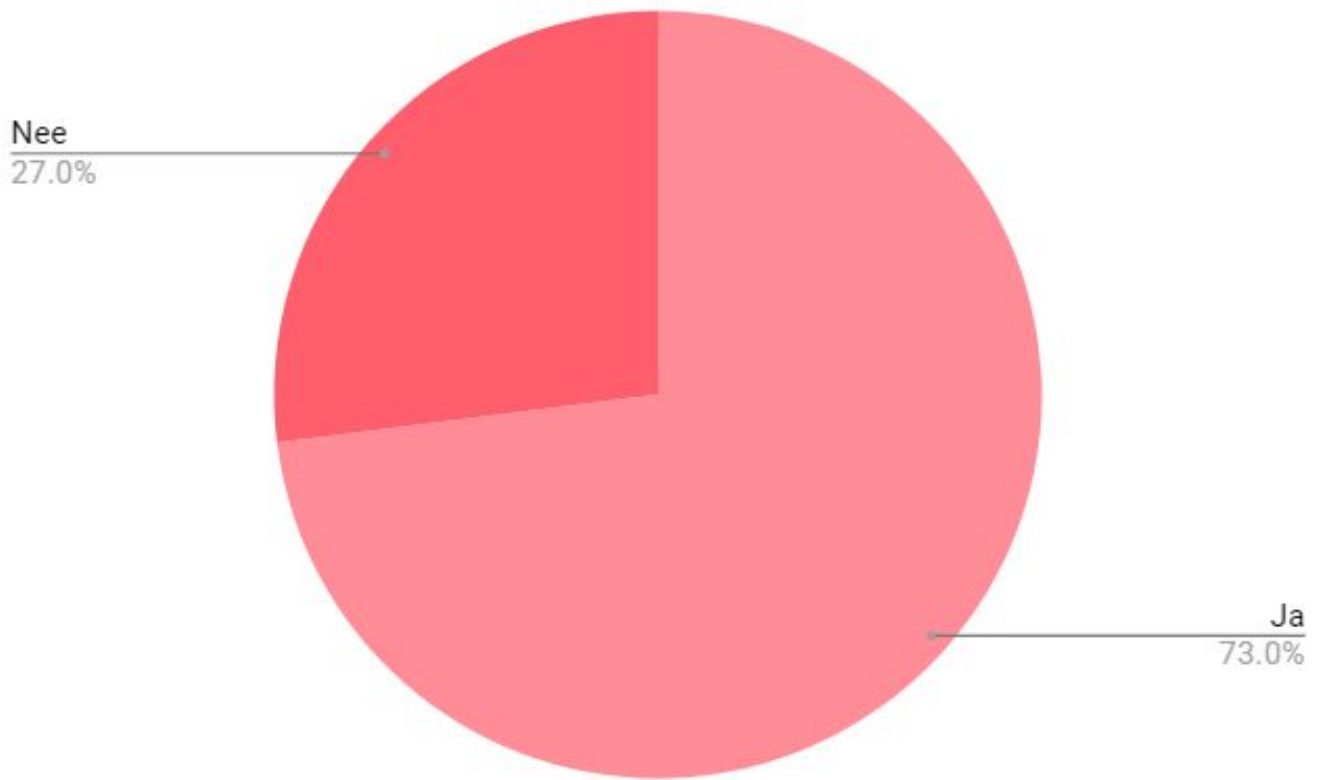

DEEL 4:

Loopbaanoriëntatie en -begeleiding

Heb je volgens jou LOB-activiteiten of lessen gehad?

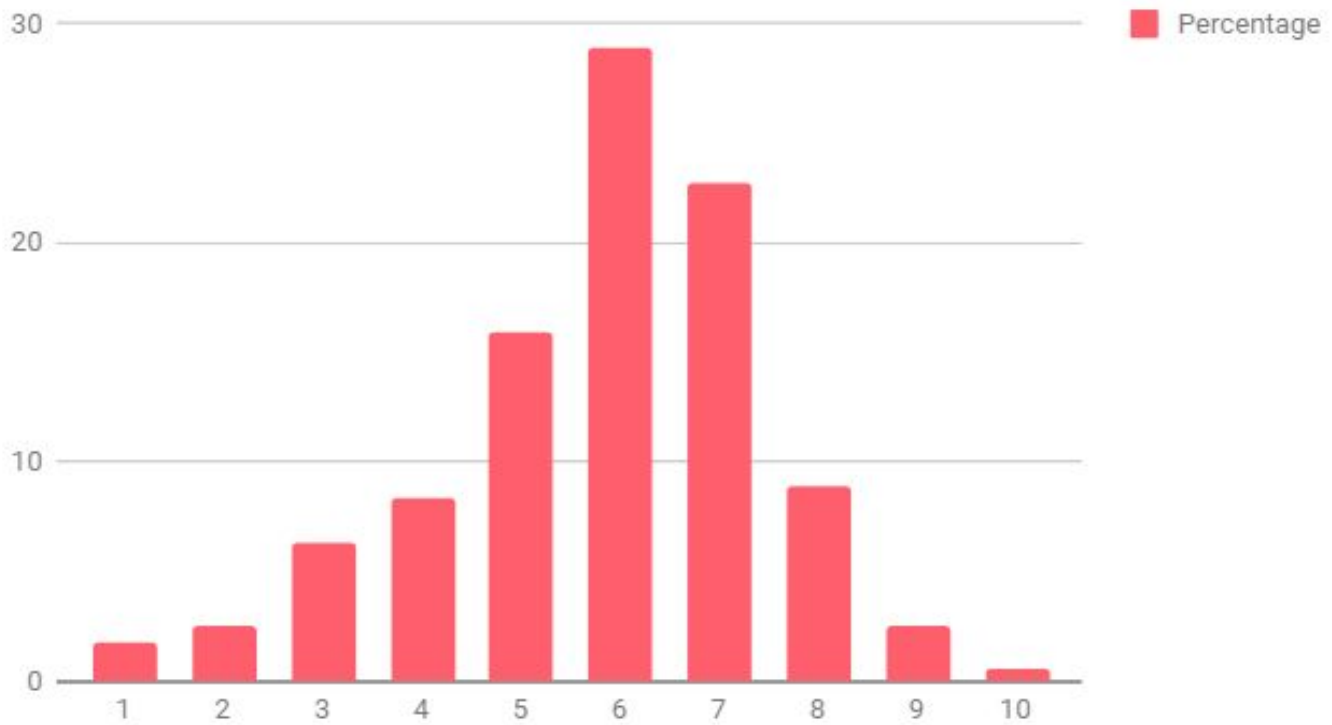

N	Geldig	1060
	Missend	0

Welk cijfer geef je de LOB-begeleiding bij jou op school?

Cijfer LOB-begeleiding

N	Geldig	763
	Missend	11
Gemiddelde		5.8
Mediaan		6
Modus		6
Standaardafwijking		2

Dit zijn de cijfers van de 774 scholieren die aangeven dat ze LOB-activiteiten of lessen op school gehad hebben.

Wat vind je goed aan de LOB-lessen? Waar heb je echt iets aan gehad?

Top 5 positieve punten LOB-begeleiding:

1. **Persoonlijke gesprekken met mentor of decaan**
(103 x genoemd)
2. **Ervaringsverhalen van oud-leerlingen, studenten of docenten**
(50 x genoemd)
3. **Verplicht naar open dagen, meeloopdagen of voorlichtingen**
(49 x genoemd)
4. **Studiekeuzetesten, beroepskeuzetesten**
(46 x genoemd)
5. **Persoonlijkheidstesten, opdrachten om erachter te komen wie je bent en wat je kwaliteiten zijn**
(46 x genoemd)

Wat ik goed vind aan LOB-lessen...

“... dwingen om naar open dagen te gaan. Zelf zag ik er erg tegenop, maar omdat school het forceerde heb ik toch beter kunnen kiezen wat ik wilde doen.”

“... 1-op-1 gesprekken zijn fijn, daardoor voel je je ook zekerder van je keuze.”

“... niets, ik vond het heel vervelend dat de decaan het hbo gewoon uitsloot als keuze, ze heeft het er nooit over gehad.”

Interpretatie

In de vragenlijst werd uitgelegd dat LOB staat voor Loopbaanoriëntatie of -begeleiding en werd een aantal voorbeelden van activiteiten beschreven die hiertoe kunnen behoren. In totaal gaven 774 scholieren aan dat zij, naar eigen zeggen, LOB-activiteiten op school gehad hadden.

Aan deze 774 scholieren die invulden LOB-lessen of activiteiten gehad te hebben, werd vervolgens gevraagd wat zij goed vonden aan die lessen en waar ze iets aan gehad hebben. In totaal werden er 595 positieve punten genoemd (je kon meerdere positieve punten noemen per persoon). Er zijn echter ook 264 negatieve punten genoemd, ondanks dat we expliciet vroegen naar positieve punten. Zo werd 103 keer het antwoord 'ik heb niets of vrijwel niet aan de LOB-lessen en activiteiten gehad' gegeven. Sommige scholieren voegden daar nog een uitleg aan toe. Zo werd bijvoorbeeld aangegeven dat de LOB-lessen niet nuttig zijn als je al weet wat je wilt gaan doen, worden de LOB-lessen onduidelijk of rommelig gevonden en was er volgens sommigen slechts weinig begeleiding.

Wat zou je willen leren bij LOB-lessen? Wat heb je gemist?

Top 10 wensen voor LOB-begeleiding:

1. **Meer persoonlijke aandacht en individuele gesprekken**
(151 x genoemd)
2. **Leren waar ik goed in ben, wat ik kan, waar mijn kwaliteiten liggen**
(142 x genoemd)
3. **Leren hoe je moet kiezen, waar je op moet letten bij je keuze**
(128 x genoemd)
4. **Antwoorden op praktische vragen: hoe is het studentenleven? hoe werkt DUO? hoe werkt je OV? Hoe werkt studeren in het buitenland?**
(122 x genoemd)
5. **Informatie over baankansen, verdiensten en toekomstperspectieven**
(118 x genoemd)
6. **Leren welke studies passen bij mijn interesses, kwaliteiten en waarden**
(104 x genoemd)
7. **Een goed overzicht van alle studies en mogelijkheden**
(98 x genoemd)
8. **Meer leren over de inhoud van studies: wat leer je precies?**
(91 x genoemd)
9. **Meer ruimte voor bezoek aan open dagen of meeloopdagen**
(75 x genoemd)
10. **Leren wie je bent, wat je belangrijk vindt, wat je waarden zijn**
(56 x genoemd)

Wat ik zou willen leren bij LOB-lessen...

“... persoonlijk gesprek met een decaan over de uitslag van bijvoorbeeld een zelfreflectie.”

“... hoe je de voor- en nadelen van een keuze kunt afwegen.”

“... ik mis de waarom-vragen.
Waarom kies ik voor deze studie?
Dat uitvogelen is denk ik belangrijk.”

Interpretatie

Aan alle 1.060 scholieren werd gevraagd wat zij zelf graag zouden willen leren tijdens de LOB-lessen en wat zij dus eventueel misten in hun huidige lessen. Op nummer één staat meer ‘persoonlijke aandacht en individuele gesprekken.’ Dit resultaat sluit aan bij de antwoorden op de open vraag ‘wat vind je goed aan de LOB-lessen?’, want daar worden de persoonlijke gesprekken als het meest nuttig ervaren.

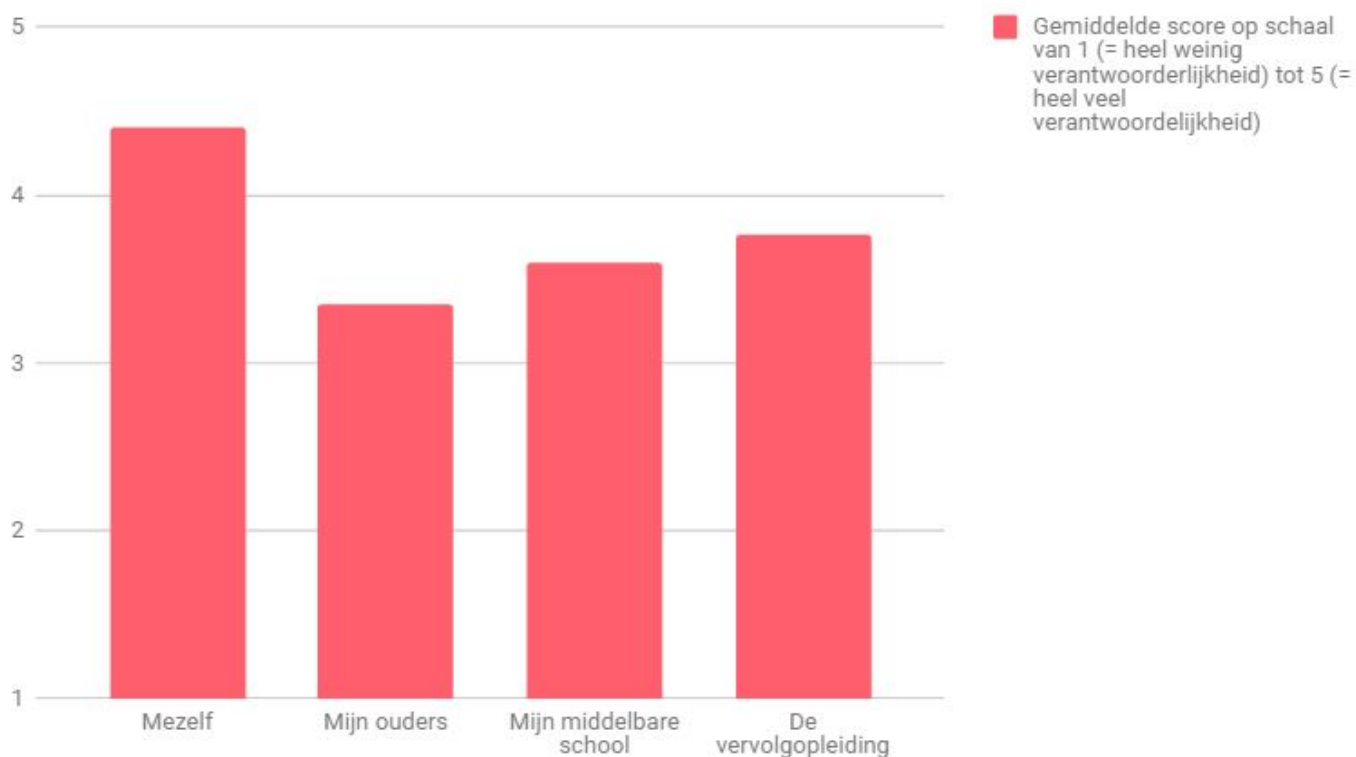
Verder zouden scholieren graag geholpen worden met het krijgen van een beeld van hun kwaliteiten, bepalen welke studies daar bij horen en leren hoe je dan een keuze maakt. Deze antwoorden komen vaak in combinatie voor. Dit sluit daarnaast aan bij de antwoorden op de open vraag ‘wat vind je het moeilijkst aan het kiezen van een studie?’ Daar geven scholieren aan dat ze het lastig vinden om te bepalen wat bij ze past en waar ze goed in zijn.

Naast de antwoorden in de top 10, worden er nog meer onderdelen genoemd die gemist worden in LOB-lessen. Zo komt een aantal keer terug dat scholieren het prettig zouden vinden als in de LOB-lessen meer aandacht komt voor minder bekende opleidingen. Ook het verminderen of leren omgaan met de stress en druk rondom de keuze wordt een aantal keer genoemd.

In hoeverre zijn de volgende personen/instanties volgens jou verantwoordelijk voor het maken van de juiste keuze?

Verantwoordelijkheid voor juiste studiekeuze

N	Geldig	1059
	Missend	1

Interpretatie

Aan de scholieren is gevraagd aan te geven in hoeverre zij zichzelf, hun ouders, hun middelbare school en de vervolgopleiding verantwoordelijk achten voor het maken van de juiste keuze. Zij konden steeds de verantwoordelijkheid aangeven op een schaal van 1 (=heel weinig verantwoordelijkheid) tot 5 (= heel veel verantwoordelijkheid).

Uit de resultaten is af te lezen dat scholieren het maken van de juiste studiekeuze vooral onder hun eigen verantwoordelijkheid vinden vallen (het gemiddelde is 4.41). Op de tweede plaats vinden zij de vervolgopleiding verantwoordelijk voor het maken van een goede keuze. De middelbare school komt op de derde plek, al is het verschil met de verantwoordelijkheid van de vervolgopleiding klein (respectievelijk gemiddelden van 3.76 en 3.60). Ouders dragen volgens de ondervraagde scholieren de minste verantwoordelijkheid (3.35).

SAMENVATTING

SAMENVATTING

- Scholieren ervaren stress rondom hun studiekeuze. Stress wordt vooral veroorzaakt door het feit dat scholieren niet goed weten wat bij hen past en of ze een opleiding wel écht leuk vinden. Ook het idee dat ze in één keer goed moeten kiezen en de kosten van studeren leveren studiekeuzestress op
- Niet goed weten wat bij je past, wat je leuk vindt en wat je wil, maakt het volgens de scholieren moeilijk om een keuze te maken. Scholieren willen hier graag bij geholpen worden.
- Om een studiekeuze te maken, zijn open dagen en meeloopdagen en de websites van vervolgopleidingen de belangrijkste informatiebronnen. De belangrijkste keuzecriteria zijn de inhoud van de opleiding, de kwaliteit en de baankansen.
- Persoonlijke gesprekken worden het meest gewaardeerd in de loopbaanoriëntatie en -begeleiding op school, gevolgd door ervaringsverhalen van oud-leerlingen, studenten of docenten, verplicht naar voorlichtingen en testen of opdrachten om erachter te komen wie je bent en wat je kwaliteiten zijn.
- Wat het meest gemist wordt bij loopbaanoriëntatie en -begeleiding op school is de persoonlijke begeleiding en individuele gesprekken, het leren waar iemand goed in is en waar je kwaliteiten liggen en leren hoe je moet kiezen.

SAMENVATTING

- Scholieren vinden het kiezen van een studie voornamelijk hun eigenlijk verantwoordelijkheid. Daarnaast vinden ze dat er ook verantwoordelijkheid rust bij de vervolgopleiding en de middelbare school. Ouders zijn volgens scholieren het verantwoordelijkheid voor het maken van de juiste keuze.

NAWOORD

STEMMING
MAKERS.

Nawoord

De uitkomsten van deze peiling geven een beeld van hoe scholieren het studiekeuzeproces en de loopbaanoriëntatie en -begeleiding ervaren. De resultaten bieden eventuele aanknopingspunten voor verder onderzoek.

Daarnaast kunnen de resultaten een aanleiding vormen voor studiekeuzebegeleiders om met elkaar en de studiekiezers in gesprek te gaan over hoe de begeleiding bij het keuzeproces verder verbeterd kan worden.

Tijdens de Studiekeuzeconferentie 2018 kan er een begin gemaakt worden met deze gesprekken. Studiekeuzebegeleiders kunnen in gesprek gaan met scholieren over de uitkomsten van deze peiling. Zij kunnen dan toelichting geven op bepaalde resultaten en vertellen hoe zij dit zelf ervaren.

Roos@stemmingmakers.nl

Stemmingmakers.nl